

Kurzus előadója: Prof. Kulcsár Szabó Ernő
Kurzus megnevezése: A kultúra fogalma, a kultúraelmélet irányzatai
Kurzus megnevezése angolul: The Concept of Culture, Tendencies in the Theory of Culture
Kurzus kódja: BMA-IROD-110/BMA HUND-131
Oktató elérhetősége: email: ksze@t-online.hu honlap: http://www.aitk.hu fogadóóra: szerda 13.00-14.00

A kurzusvezetés nyelve(i): magyar
A hozzászólás, vizsga nyelve(i): magyar, német
Írásbeli dolgozat nyelvei: magyar, német, angol
A jegyszerzés módja(i): kollokvium vagy írásbeli dolgozat (cca. 20 000 karakter)
Követelmények: A megadott szakirodalom alapos ismerete, önállóan választott vizsgatémák egyéni kidolgozása

<p>Kurzus leírása, tematikája:</p> <p>Az előadás bevezetőben a kultúra fogalmának eredetét, a kultúra keletkezésére vonatkozó elképzeléseket ismerteti, majd áttekintést ad a jelenkori kultúratudományok azon irányairól, amelyek a kultúrát a nyelvviség és a világtapasztalat mediális közvetítettségének összefüggésében értelmezik. A félév során kiemelt figyelmet szentelünk a kultúra és a nyelv keletkezéstörténeti összefüggéseinek – bezárólag a róluk alkotott legújabb elméletekkel.</p> <p>Főbb témakörök (mint a vizsgára önállóan kidolgozható kérdések):</p> <ul style="list-style-type: none"> - A kultúra keletkezése és az elemi kulturális technikák - A kultúra legfőbb eredetmítosza (Ószövetség: Genézis, Platon: Prótagorász) - Vico a történelmi („ember alkotta”) világ értelmezhetőségéről - Rousseau és a nyelvek eredete - Herder a nyelv keletkezéséről: a beszéd „kulturtechnikai” elsőbbsége - Kant és Hegel a történelmi világ lehetséges kezdeteiről - Heidegger kultúra- és technikaértelmezése - A test extenziójától a materiális kultúrtechnikákig (Mauss, McLuhan, F. Kittler) - A filológia mint kulturális technika - <p>Kurzushoz tartozó kötelező irodalom:</p> <p>Giambattista Vico: Az új tudomány. Bp.: Akadémiai 1979 (2.kiad.)</p> <p>Jean-Jacques Rousseau: Esszé a nyelvek eredetéről. Máriabesnyő-Gödöllő: Attraktor 2007, 5-62.</p> <p>Johann Gottfried Herder: Értekezés a nyelv eredetéről. In: Uő.: Értekezések, levelek. Bp.: Európa 1983, 314-340.</p> <p>Immanuel Kant: Werke in zehn Bänden. Bd. 9. Darmstadt: Wissenschaftliche Buchgesellschaft 1983</p> <p>Georg Wilhelm Friedrich Hegel: A filozófiai tudományok enciklopédiájának alapvonalai. I. A logika. Bp.: Akadlmiai 1979, 72-77.</p> <p>Heinrich Rickert: Kultúratudomány és természettudomány. In: Gyurgyák János – Kisantal Tamás (szerk.): Történetelmélet II. Bp.: Osiris 2006, 191-268.</p> <p>Martin Heidegger: Kérdés a technika nyomán. In: A későújkor józansága II. Vál. És szerk.: Tillmann J. A. Bp.: Göncöl Kiadó 2004. 111-134.</p> <p>Marcel Mauss: Text-technikák. In: Szociológia és antropológia. Bp.: Osiris 2000, 425-446.</p>
--

Friedrich Kittler: Optikai médiumok. Bp.: Magyar Műhely & Ráció 2005, 7-41.
Marshall McLuhan: Understanding Media. The Extension of Man. London: Routledge & Kegan Paul 1964
Pál Kelemen – Ernő Kulcsár Szabó – Ábel Tamás (Hg.): Kulturtechnik Philologie. Heidelberg: Winter 2011
A kurzushoz tartozó ajánlott irodalom:

Megjegyzés: Az előadások szeptember 20-án kezdődnek!